

Barúwa ya ncholo ya Paúli kwa Vatesaloníike Mulongooro

Barúwa ya ncholo kwa Vatesaloníike yaandikwa ni mutumwi Paúli (1:1). Paúli aandika barúwa iki hamwi na Siliváano na Timotéeo kati ya myaaka ya 51-52 keende Kirisitu ^avyaalwa.

Paúli afika múuji wa Tesaloníike uko Make-donia mpindi ja luyeendo lwaachwe lwa kaviri lo koovariyula Masáare Maaja ya Yéesu. Sa vi-intu kujáa na uturikiri mukuuu, Paúli si achaala uko Tesaloníike kwa mpindi ndiiki tuku (Mirimo ya Vatumwi 17:1-10). Paúli aandika barúwa iki kavaheera mutima vaantu ^vamura Yéesu uko Tesaloníike.

Barúwa iki, yatite ulairiri ^uri foo wa ^vyeene vaantu ^vamura Yéesu vasaakwa viikale. Paúli avaveera mutima kusea, voovo ni vaantu va kiweeru na viikinkime, na si va kilwiirya na ureevi tuku. Sa jeyyo, vanehe uvi woosi (5:4-8, 16-22). Kei, Paúli alusa masáare ^yari foo ya ^vyeene Yéesu Kirisitu ari kuuja lwa kaviri joo vasumula vaantu ^vamura, no kaambuka hamwi ne na kurumwii (4:12-5:3).

^Vyeene Kitáabu iki Chagavwa

Lumbi na dũmbi ya Paúli sa kuruma kwa Vatesaloníike 1:1-10

Mirimo ^myeene Paúli abweeyya uko Tesaloníike na mpima yaachwe yo lumana novo 2:1-3:13

Paúli yoovaheera mutima viikale ko mweerya
mutima Muluungu na vaantu 4:1-12

Kuuja kei kwa Yeesu Kirisitu 4:13-5:11

^Cheene chasaakwa kwa vaantu ^vamura
Yeesu na lumbi yo herererya 5:12-28

Lumbi

¹ Barúwa ihi, yafúmire kuri niini Paúli, Siliváano na Timotéeo. Ni kuvaandikira tiise nyuunyu mpuka ya vaantu ^mumuruma Yeesu uko múuji wa Tesaloníike. Nyuunyu mari va Muluungu Taáta na va Yeesu Kirisitu Mweenevyoosi.

Nduwo na mwiikalo muja fuma kwa Muluungu jive na nyuunyu.

Dumbi sa Kumuruma Yeesu kwa Vaantu va Tesaloníike

² Siku joosi tamudúmbaa Muluungu sa nyuunyu voosi, na mpiindi joosi ^toomaloomba Muluungu, tavalúusaa kweene.

³ Suusu tavakúmbukiraa siku joosi mbere ya Muluungu na Taáta, sa ^vyeene moónekyaa kumuruma Yeesu kwa nteendo jaanyu, ^vyeene kweenda kwaanyu kwavabwéeyaa mutumame mirimo ko manyika, na ^vyeene kwa uyimiriryi mwamwiilángyaa Mweenevyoosi wiitu Yeesu Kirisitu.

⁴ Vanaviitu ^mweendwa ni Muluungu, suusu tamányire, Muluungu avasaawula nyuunyu mave vaachwe.

⁵ Sa mpiindi ^tukavaretere Masáare Maaja, si tavaretera masáare matuhu vii tuku. Maa kaa, masáare ayo, yavariyulwa kwaanyu kwa njira ya ngururu ya Mutima Muja na ni ya kimáári.

Nyuunyu mwamányire ^vyeene suusu twiikaláa meenyu sa tavaambirirye nyuunyu.

⁶ Baa neembe ayo Masáare yavaretera uturikiri ^wahumba, nyuunyu mwayahokera Masáare ayo kwa cheeru fuma kwa Mutima Muija, kwa njira iyo, mwatutuubirirya suusu na mwamutuubirirya Mweenevyoosi.

⁷ Jeyyo, mwaava vaantu ^vabooha vo tuubiririwa ni vaantu ^vamura Yésu va Makedonía na Akáaya.

⁸ Sa kootweera nyuunyu, Masáare ya Mweenevyoosi yoteereka si kwa vaantu va Makedonía na Akáaya vii tuku, maa kaa, kumuruma kwaanyu Muiungu kwatékere kira haantu. Sa jeyyo, si toohangaika kulusa kintu tuku sa kumuruma kwaanyu Muiungu.

⁹ Kira haantu ^turi doma, vaantu voolusa ^vyeene mwatuteengya ^tukuje na meenyu. Kei voolusa ^vyeene mwareka kwiinamira vidabalaíyo, mukamvalandukira Muiungu wa kikomi ^ari nkaasu, sa mmutumamire.

¹⁰ Kei, voolusa ^vyeene moowoojera kuuja kwa Mwaana wa Muiungu fuma kurumwii, noo kusea, Yésu. Uhu Yésu, Muiungu amafufula na yeeye atulamurirya fuma irya ra Muiungu ^rookuuja.

2

Murimo wa Paúli uko Tesaloníike

¹ Vanaviitu, nyuunyu mwamányire kuuja kwiiswi na kwaanyu kujáa kwatite kanáalo nkulu.

² Mwamányire ^vyeene taturikira na ^vyeene tatukirwa uko múujii wa Filípi.☆ Baa neembe takitirwáa munamunú, Muluungu atuheera kwiitema kukulu, tukaarya Masáare Maaja ya Muluungu kari nyuunyu.

³ Masáare ^meene talumiriryáa kari nyuunyu si yafumáa kari ukwaata tuku na yasiina kosu tuku, na si tasaakáa tavaheembe kwa ukwaata tuku.

⁴ Maa kaa, suusu siku joosi talúsaa ja vaantu ^tarumwa ni Muluungu na tukakwaatiwa Masáare Maaja. Si toosaaka kaveerya vaantu mitima tuku, maa kaa, Muluungu vii, yeeye amányire mitima yiiswi.

⁵ Kei, mwamányire suusu si twavaheembáa kwa masáare yo vakwaata neeja tuku, na kei si talúsikáa masáare ya uweere sa tuvise kudíira kwiikinkima kwiiswi tuku, Muluungu noo mooni wiiswi.

⁶ Suusu si tasaakáa kudumbirirwa ni vaantu tuku, au kudumbirirwa ni nyuunyu tuku au fuma kwa munu wíngi yoyoosi tuku.

⁷ Suusu turi vatumwi va Kirisitu, ngaari tadaayya viintu fuma kwaanyu, maa kaa, suusu tujáa tahola kari nyuunyu ja íyo ^vyeene alángaa vaana vaachwe vaduudi.

⁸ Noo jeyyo viri kari suusu, taveenda maatuku vii, noo ^chooreka si tavaheera Masáare Maaja ya Muluungu vii, maa kaa, tavalaira baa mwiikalo wiiswi. Tabweeyya jeyyo, sa nyuunyu ni vaantu ^taveenda.

⁹ Vanaviitu kumbukira mwiise ^vyeene tamanyikáa, na kwiidoomererya kutumama

☆ 2:2 Laanga Mirimo ya Vatumwi 16:16-40.

uchiku na muusi, sa tũdĩre kuva muriwa kwa mũntũ yoyoosi kuri nyuunyu, mpĩndi ʼtavariyũlāa Masāare Maaja ya Mũlungu kuri nyuunyu.

¹⁰ Nyuunyu ni vooni baa na Mũlungu, ja ʼvyeene tũjāa vaaja, na ʼvyeene twiikalāa na nyuunyu kwa ʼwɔloki, na tusiina mangʼuulo.

¹¹ Nyuunyu veeneevyo mwamānyire, suusu tavalaaŋāa nyuunyu ja ʼvyeene taāta avalāangaa vaana vaachwe.

¹² Tavaheerāa matima, tavatuuryāa matima na tiilomboolāa kuvawyiira mũmanyike kwiikala mwiikalo ʼmweéryaa Mũlungu matima. Yeeye Mũlungu noo avaaniriraa mwiingire Utemii na nkongojimii yaachwe.

¹³ Suusu si tarēkaa kumuduumba Mũlungu tuku, sa nyuunyu mwarihokera isāare ra Mũlungu fuma kwiiswi. Si mwarihokera ja isāare ra mũntũ tuku, maa kaa, mwarihokera isāare ra Mũlungu na jeyyo noo ʼvyeene riri. Na iro isāare noo ʼritumāmaa mitimii yaanyu nyuunyu ʼmwariruma.

¹⁴ Vanaviitũ nyuunyu mwalũmana na masāare yayara ʼmeene jalũmana noyo mpuka ja vaantũ ʼvamuruma Kirisitu Yēesu ũko Yudēea. Nyuunyu mwaturikiriwa ni vaantũ va isi ya meenyu ja ʼvyeene Vayahũudi ʼvamuruma Yēesu vaturikiriwa ni Vayahũudi.

¹⁵ Avo Vayahũudi vavũulaa valāali na matwe va Ijũva na vamũulaa Yēesu Mweenevyoosi. Vaantũ avo vamũkalarya Mũlungu na ni vavi va kira mũntũ.

¹⁶ Voovo voomanyika kutukitira kuvariyũla Masāare Maaja kwa vaantũ si ʼvari Vayahũudi sa

vadiire lamuririwa. Kwa njira iyi vootuuba jiinga
 uvi waavo, maa kaa, haaha nkalari ya Mulungu
 yavakimiriire.

Mpima ya Paúliyo Koovaluumbya Vatesaloníike

¹⁷ Vanaviitu kakerwa kwiiswi na nyuunyu ni
 kwa mpindi vii, na kakerwa uko ni kwa maviri
 vii, mitima yiiswi ni hamwi iri na nyuunyu. Suusu
 tukaari turi na mpima yo kiiyona na nyuunyu
 mpula na mulomo.

¹⁸ Sa jeyyo, tasaakaa ji tavaluumbye. Nini Paúli
 nasaakaa ji nivaluumbye ^kari foo vii, maa kaa,
 Irimu ratukitira.

¹⁹ Haaha kwiilaangya kwiiswi, cheeru chiiswi
 na itaji riiswi ra nkongojima ni che? Ni nyu-
 unyu mbere ya Yésu Mweenevyoosi mpindi ^ari
 hinduka!

²⁰ Hii, nyuunyu ni nkongojima na cheeru chi-
 iswi.

3

Timotéo Yootumwa na Tesaloníike

¹ Haaha re, tujaa tasiindwa yimirira, sa si
 tataangaa ni che ^choofamira uko meenyu tuka.
 Aho, tukulamula tuchaale suuveene kura muuji wa
 Aséene.

² Tujaa tamutuma Timotéo mwaaniitu ji ava-
 heere mutima, na avaheere ngururu kwa kura
 kumuruma kwaanyu Yésu. Yeeye Timotéo ni
 mutamami mwiiwiiswi murimwii wa Mulungu
 wo kaarya Masáare Maaja ya Kirisitu.

³ Tabweeyya jeyyo, sa kari muuntu baa umwi ji
 asove mpima sa uwo uturikiri ^mwapatáa tuka.

Nyuunyu mwamányire suusu ni vaantu ^tasaakwa kutweera uturikirii.

⁴ Kikomi, mpiindi ^tujáa na nyuunyu, tavawyiiráa kweene suusu voosi turikira turi, haaha vyaava ja ^vyeeene mwamányire.

⁵ Iki noo ^chooreka mpiindi ^nkave si noodaha kuyimirirya, namutuma Timotéeo na kwaanyu sa ntaange sáare ja kuruma kwaanyu Yéesu. Nabweeyya jeyyo, sa niiseáa ifaanaa mayeri, noo kusea Irimu, ravayera. Na marimo wiiswi ^tatumama kwaanyu uve ni mukube.

⁶ Haaha Timotéeo ahíndukire fuma kwaanyu na ataváire mbuwo ^jabooha ja kumuruma kwaanyu Yéesu, na kweenda kwaanyu. Atawyiiriire kira siiku mwatakumbukiraa na cheeru, na mwatite mpiima yo kiiyona na suusu ja ^vyeeene suusu turi na mpiima yo voona nyuunyu.

⁷ Haaha vanaviitu, baa neembe tooturikira, suusu tatuuriwe mitima kuteera masáare ^yabooha ja kumuruma kwaanyu Yéesu.

⁸ Sa viintu mwiímire neeja kuri Mweenevyoosi, suusu toopata nkaasu ifya.

⁹ Haaha, suusu toomudumba Muluungu sa nyuunyu. Suusu tatiite cheeru kikuuu mbere ya Muluungu sa nyuunyu.

¹⁰ Toomuloomba Muluungu chiriri chobu, sa tūpate nkalo yo voona kei miiso kwa miiso, sa tūdahe memerekererya kira ^chakeheka kuri kumuruma kwaanyu Yéesu.

¹¹ Haaha toomuloomba Muluungu, Taáta wiitu na Mweenevyoosi wiitu, Yéesu atulaire njira sa tuje na kwaanyu.

12 Mweenevyoosi avaheere kwiiyenda kukulakwula, sa mwiiyende nyuunyu kwa nyuunyu na maveende vaantu voosi ja ^vyeene suusu taveenda nyuunyu.

13 Toomuloomba Mulungu abweeyye mitima yaanyu ikangaale, kuri wuaja mave si mang'urirwaa mbere ya Mulungu Taata wiitu, mpiindi ja kuja kwa Mweenevyoosi Yeesu hamwi na vaaja voosi.

4

Mwiikalo ^Wamweéryaa Mutima Mulungu

1 Vanaviitu, nyuunyu mwiikiindya fuma kwiiswi ^vyeene mwasaakwa kwiikala sa mamweerye Mulungu mutima. Kikomi, jeyyo noo ^vyeene mwiikalaa. Vanaviitu, toovaloomba kwa wiimiriri wa Yeesu Mweenevyoosi mutuube bweeyya jeyyo na moongererye.

2 Nyuunyu mwamanyire ulairiri ^tavaheera kwa luviro lwa Yeesu Mweenevyoosi.

3 Mulungu asaaka mave vaaja mbere yaachwe, sa jeyyo, mreke kikomi khanguta.

4 Kira umwi waanyu yoosaakwa andookimira maviri waachwe na indookikala kwa nyemi na kwa wuaja mbere ya Mulungu.

5 Kari mandootuuba ulaku wa miviri yaanyu ja vaantu si ^vamamanyire Mulungu tuku.

6 Kari umwi waanyu amukwaate matu mwaanaavo ^amuruma Yeesu ko yeenda na muki waachwe tuku. Tahumula kuvawyira no valama kutu, Mweenevyoosi avalairaa chiiru vara ^vatumamaa masáare ayo.

⁷ Muluungu si atwaanirira twiikale mwiikalo wa kosu tuku, maa kaa, yeeye atwaanirira twiikale mwiikalo wa wuuja mbere ya Muluungu.

⁸ Jeyyo muntu yoyoosi asitaa kutuuba uki-indya uhu, si amusitaa muntu tuku, maa kaa, amusitaa Muluungu mweeneevyo. Kumbukiri, yeeye avahéeraa nyuunyu Mutima waachwe Muija.

⁹ Haaha kwa isáare ro kiiyenda kinduu, si toosaaka kuvaandikira tuku, sa nyuunyu veeneevyo mwakiindiwa ni Muluungu vyeene mwasaakwa kwiiyenda.

¹⁰ Nyuunyu kikomi mwaveenda vaaniitu voosi vari uko isi ya Makedonia. Haaha toovaloomba vanaviitu maveende baa kulookererya ivyo.

¹¹ Mundoomanyika kwiikala mwiikalo watuula, kei kira muntu andootumama murimo waachwe mweeneevyo. Ikyo noo cheene tavalairiya mundootumama.

¹² Jeyyo, mwiikalo waanyu wa kira siiku, bweyya uri mudoonyemiwa ni vaantu si vanamuruma Yésu. Aho, si mwindookiilaangya nyambirirya fuma kwa vaantu viingi tuku.

Kuhinduka kwa Mweenevyoosi

¹³ Haaha vanaviitu, toosaaka mutaange vyeene viri kuva kwa vaantu vamuruma Yésu, vara vawulala, sa mreke kuva na makiva ja vaantu si viilaangyaa nkaasu ya siku jisiina uhero.

¹⁴ Suusu tamányire Yésu aakwya na kei afufuka. Suusu tarúmaa Muluungu vafufula ari na vareeta ari hamwi na Yésu, vaantu vara vawulala kanu vamuruma Yésu.

¹⁵ Ni kuvawyihra tiise ukiindya uhya wa Yéesu, suusu ^turi mooyo mpindi ^yoohinduka Mweenevyoosi, kikomi si turi valongorera vara ^vawulala tuka.

¹⁶ Sa Mweenevyoosi mweeneevyo kiima ari fuma kurumwii, na sawúti yo lairirya na sawúti ya mukúúlu wa mirimu miija na ntununu ya Mulungu teereka iri. Na vara ^vawulala kana vamuruma Kirisitu, fufulwa vari ta.

¹⁷ Aho, suusu vara ^turi mooyo hamwi na vara ^vafúfwirwe, vuulwa turi na kurumwii noo musingirirya Mweenevyoosi machwii. Jeyyo, kiikala turi na Mweenevyoosi kwa siku ^jisiina uhero.

¹⁸ Haaha mūdookiituurya mutima nyuunyu kwa nyuunyu kwa masáare ayo.

5

Mwime Neeja sa Siku ya Mweenevyoosi

¹ Vanaviitu, kisiina ^choobweeyya tvaandikire ni naadi Mweenevyoosi ^ari kuuja tuka.

² Sa mwamányire neeja siku Mweenevyoosi ^ari kuuja jo lamurira weeru, kuuja ari ja mwiívi viintu ^úújaa no kimirira nuuchiku.

³ Mpindi jojoosi vaantu ^vookiisea, “Tatite mwikalo muuja, na kira kiintu chatwíre,” aho, noo imalo ruújaa ko vundukirya, ja ^vyene makata ya muruto yúújaa. Aho, kusiina ^adaha kiikerya na imalo iro tuka.

⁴ Maa kaa, nyuunyu vanaviitu, si muri kilwiiryii tuka, na siku iyo si iri vavundukirya ja mwiívi tuka.

⁵ Sa nyuunyu voosi ni vaana va kiweeru na vaana va muusi. Suusu ^tamuruma Yéesu, túsiri vaantu va uchiku au va kilwiirya tuku.

⁶ Haaha tureke laala ja ^vyeene vaantu viingi valaala. Suusu twiime neeja na tundoookiiyimirira.

⁷ Sa vara ^valáalaa, valáalaa nuuchiku na vara ^varévaa, varévaa nuuchiku.

⁸ Maa kaa, suusu ni vaantu va muusi, toosaakwa tundoookiiyimirira. Tave vaantu ^tamuruma Yéesu, na ^taveenda vaantu, ivyo vive ja ngawo kipeembii cha mulwi nkoondo. Kei kwiilaangya kwiitu ulamuriri wa Muluungu, kave ja kofia ya mulwi nkoondo. ⁹ Sa Muluungu si atusaawula sa atumale na nkalari yaachwe tuku, maa kaa, yeeye atusaawula suusu sa tupate ulamuriri kwa njira ya Mweenevyoosi wiitu, Yéesu Kirisitu.

¹⁰ Yeeye aakwya sa suusu twiikale hamwi ne, tave ^turi mooyo au ^taakwya.

¹¹ Mandoookiituurya mitima no kiiheera matima ja ^vyeene moobweyya.

Mwiikalo ^Wasaakwa

¹² Haaha vanaviitu, toovaloomba mendoovanyemya vara ^vootumama murimo wa Mweenevyoosi ko manyika kari nyuunyu, vara ^vari viimiriri vaanyu na ^voovakiindya mwiikalo wa vaantu ^vamuruma Yéesu.

¹³ Vanyemyi manumamu, na maveende sa vootumama murimo kari nyuunyu. Mandoookiikala mwiikalo muja nyuunyu kwa nyuunyu.

¹⁴ Vanaviitu, noovaloomba mendoovadalavya vavira, na mendoovaheera matima vafóndu,

mundoovaambirirya ^vari teketeke na mundooyimirirya vaantu voosi.

¹⁵ Mundayaanga, kari muntu indooriha rivi kwa rivi tuku, maa kaa, siku joosi miryungu yaanyu ive kuvabweeyirya wuja vaantu voosi.

¹⁶ Siku joosi mave na cheeru.

¹⁷ Mundayaloomba Mlungu baa katala tuku.

¹⁸ Mundayadumba Mlungu kwa kira kiitu, sa ikyo noo ^cheene Mlungu asakaa sa nyuunywa kwa kura kukundikaniwa na Kirisitu Yesu.

¹⁹ Kari mundayakitira Mutima Muja wa Mlungu tuku.

²⁰ Kei, kari mundayochwa mati ulali na matwe wa Mlungu tuku.

²¹ Maa kaa, mundayeren'ya masare yoosi, na mukwaatye yara yoosi ^yari maaja.

²² Mundayoneha kira uvi.

²³ Mlungu yeeye atuhéeraa mwiikalo muja, avajirule kikomi. Atalaye nkaasu jaanyu, miryungu yaanyu na miviri yaanyu idire kava na mang'uulo, furu siku ^ari kaja Mweenevyoosi wiitu, Yesu Kirisitu.

²⁴ Mlungu yeeye ^avaániriraa, ni wo kiilaangiwa na tumama ari yoosi.

²⁵ Vanaviitu, mundayootulombera.

²⁶ Valuumbyi vaaniitu voosi, kwa kusundira kaja.

²⁷ Ni kavalairirya niise kwa irina ra Mweenevyoosi, mvasomere vaaniitu voosi barúwa ihi.

²⁸ Nduwo ya Yesu Kirisitu Mweenevyoosi wiitu, ive na nyuunywa.

Rangi **Rangi Translation Project (New Testament)**

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rangi

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files dated 8 May 2025

f1dc5da6-bc39-5ea5-ac13-942132b5feb6